

Tentamen Chemische Binding II

29 Augustus 2002, 14:00-17:00 uur, G. C. Groenenboom

Vraagstuk 1

We leggen het molecuul BH langs de z -as, met de B-kern op de positie $(0, 0, -R/2)$ en de H-kern op $(0, 0, R/2)$. Verder leggen we een elektrisch veld met sterkte F aan, ook langs de z -as, zodat de totale Hamiltoniaan voor dit systeem wordt gegeven door

$$\hat{H} = \hat{H}_0 - F\hat{\mu}_z. \quad (1)$$

Hier is $\hat{H}_0$ de Hamiltoniaan voor het systeem zonder elektrisch veld, en $\hat{\mu}_z$ de z -component van de totale dipool-operator. Vier elektronen van het B-atoom houden we vast in de core $(1s_B)^2(2s_B)^2$; de twee overgebleven elektronen gaan we beschrijven met behulp van de $2p_z$ orbitaal op de B-kern en de $1s$ -orbitaal van het H-atoom. Deze orbitalen zijn genormeerd.

Opgaven:

- 1a. Waarom nemen we de $2p_z$ orbitaal van het B-atoom, en niet de $2p_x$ of de $2p_y$? Leg je antwoord uit.
- 1b. Bereken de één-elektron matrix elementen $\langle 2p_{z,B} | \hat{\mu}_z | 2p_{z,B} \rangle$ en $\langle 1s_H | \hat{\mu}_z | 1s_H \rangle$.

Stel, we hebben met Hamiltoniaan $\hat{H}_0$ een Hartree-Fock berekening aan dit molecuul gedaan, met als resultaat de moleculaire orbitalen

$$\begin{aligned} \chi_1 &= N_1(c_{11}2p_{z,B} + c_{12}1s_H), \\ \chi_2 &= N_2(c_{21}2p_{z,B} + c_{22}1s_H), \end{aligned}$$

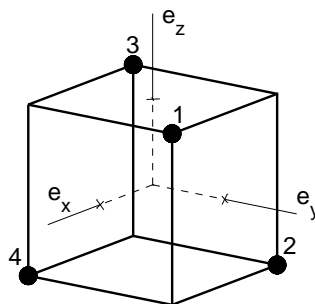
waarbij N_1 en N_2 normeringsconstanten zijn. De totale golffuncties voor de grondtoestand en eerste (singlet) aangeslagen toestand zijn dan respectievelijk

$$\begin{aligned} \Psi_1 &= | \chi_1 \bar{\chi}_1 | \\ \Psi_2 &= \frac{1}{\sqrt{2}}(| \chi_1 \bar{\chi}_2 | - | \bar{\chi}_1 \chi_2 |), \end{aligned}$$

met $\hat{H}_0\Psi_1 = E_1\Psi_1$ en $\hat{H}_0\Psi_2 = E_2\Psi_2$.

- 1c. Neem aan dat $\langle 2p_{z,B} | \hat{\mu}_z | 1s_H \rangle = 0$. Bereken de matrix $\mathbf{H}$ van de totale Hamiltoniaan $\hat{H}$ uit vgl. (1) in de basis $\{\Psi_1, \Psi_2\}$.

Vraagstuk 2

Het molecuul Li_4 heeft een tetraëdrische structuur (zie figuur). De posities van de Li atomen in het assenstelsel $\{\mathbf{e}_x, \mathbf{e}_y, \mathbf{e}_z\}$ zijn gegeven door

$$\mathbf{a}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \mathbf{a}_2 = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}, \mathbf{a}_3 = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}, \mathbf{a}_4 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix}.$$

- 2a.** Stel de Hückel matrix op, waarbij alleen de Li $2s$ orbitalen in beschouwing genomen worden. Maak een MO diagram met orbitaal energieën uitgedrukt in de atomaire integraal α en de resonantie integraal β . Geef ook de bijbehorende eigenvectoren. Gebruik in dit onderdeel geen symmetrie, maar los het op met behulp van `g_diag` (sluit MATLAB niet af, je heb de eigenvectoren later nog nodig).

Gegeven is de karaktertabel van T_d .

T_d	E	$8C_3$	$3C_2$	$6\sigma_d$	$6S_4$
A_1	1	1	1	1	1
A_2	1	1	1	-1	-1
E	2	-1	2	0	0
T_1	3	0	-1	-1	1
T_2	3	0	-1	1	-1

Ter herinnering: een voorbeeld van een S_4 symmetrie operator (4-fold improper rotation) is $\hat{s}_4$, gedefinieerd als de rotatie om de $\mathbf{e}_z$ -as, gevolgd door een spiegeling in het $\mathbf{e}_x, \mathbf{e}_y$ vlak.

- 2b.** Geef de matrix representatie van deze operator $\hat{s}_4$ in de basis $\{\mathbf{e}_x, \mathbf{e}_y, \mathbf{e}_z\}$.
- 2c.** De symmetrie operator $\hat{s}_4$ kan ook opgevat worden als een operator werkend op atomic orbitalen (AOs). Geef de matrix representatie van $\hat{s}_4$ in de AO basis van onderdeel (a).
- 2d.** Ga er van uit dat de ontaarde MOs die je bij onderdeel (a) hebt gevonden een basis vormen voor een irreducibele representatie van T_d . Bereken met MATLAB de matrix representatie van $\hat{s}_4$ in deze basis.
- 2e.** Geef de symmetrie labels van alle in onderdeel (a) gevonden MOs. *Hint voor het toekennen van de ontaarde MOs:* bereken eerst het spoor (de som van de diagonaalelementen) van de irreducibele representatie van $\hat{s}_4$ en gebruik de gegeven karaktertabel.